

रातहव्य आत्रेयः। मित्रावरुणौ। अनुष्टुप्, ६ पङ्क्तिः।

यश्चिकेत स सुक्रतुर्देवत्रा स ब्रवीतु नः। वरुणो यस्य दर्शतो मित्रो वा वनते गिरः ॥ ५.०६५.०१

यस्य। वरुणः- ऋताधिदेवता। दर्शतः- दर्शनीया भवति। मित्रः- स्नेहाधिदेवता। गिरः- मन्त्रान्।
वनते- सम्भजते। यः। चिकेत- बुध्यति। सः। सुक्रतुः- सुसङ्कल्पो भवति। देवत्रा- देवेषु। नः-
अस्मदर्थम्। ब्रवीतु- वदतु ॥१॥

ता हि श्रेष्ठवर्चसा राजाना दीर्घश्रुत्तमा। ता सत्पती ऋतावृधे ऋतावाना जनेजने ॥ ५.०६५.०२

ता- तौ। हि- खलु। श्रेष्ठवर्चसा- उत्तमतेजसौ। राजाना- स्वामिनौ। दीर्घश्रुत्तमा-
सनातनश्रुतिस्तुतौ। ता- तौ। सत्पती- सत्पालकौ। ऋतावृधा- प्रकृतिनियतिभूतसत्यवर्धकौ।
जनेजने- विशेषेण। ऋतावना- ऋतवन्तौ ॥२॥

ता वामियानोऽवसे पूर्वा उप ब्रुवे सचा।

स्वश्वासः सु चेतुना वाजौ अभि प्र दावने ॥ ५.०६५.०३

तौ। पूर्वौ- पुराणौ। वाम्- युवाम्। अवसे- रक्षायै। इयानः- प्रपन्नः। सचा- सहैव। उपब्रुवे-
स्तौमि। स्वश्वासः- सुप्राणाः। सु- सुष्ठु। चेतुना- प्रज्ञया। अभि- आभिमुख्येन। प्र- प्रकर्षेण।
वाजान् दावने- हव्यदानाय। आह्वये ॥३॥

मित्रो अंहोश्चिदादुरु क्षयाय गातुं वनते। मित्रस्य हि प्रतूर्वतः सुमतिरस्ति विधतः ॥ ५.०६५.०४

मित्रः। अंहोश्चित्- पतितस्य पापिनोपि। उरु क्षयाय- विस्तीर्णाय निवासाय। गातुम्- सन्मार्गम्।
वनते- यच्छति। प्रतूर्वतः- पतितस्य हिंसकस्यापि। विधतः- परिचरतः। मित्रस्य-
मित्रसम्बन्धिनी। सुमतिः- शोभनमतिः। अस्ति- भवति। हि- खलु। मित्रः पतितोद्धारक
इत्युच्यते ॥४॥

वयं मित्रस्यावसि स्याम सप्रथस्तमे। अनेहसस्त्वोतयः सत्रा वरुणशेषसः ॥ ५.०६५.०५

वयम् । मित्रस्य । सप्रथस्तमे- पृथुतमे । अवसि- रक्षणे । स्याम- भवेम । त्वोतयः- त्वद्रक्षिताः ।
अनेहसः- अदोषाः । सत्रा- सहैव । वरुणशेषसः- वरुणांशाः । स्याम ॥५॥

युवं मित्रे॒मं ज॒नं य॒तथः॒ सं च॒ नय॑थः ।

मा म॒घो॒नः॒ परि॒ ख्य॒तं॒ मो अ॒स्माक॒मृषी॑णां गोपी॒थे न॑ उरुष्य॒तम् ॥ ५.०६५.०६

मित्रा- हे मित्रावरुणौ । युवम्- युवाम् । जनम्- विशम् । यतथः- गच्छथः । सं नयथश्च । मघोनः-

हव्यवतो नः । मा । परि ख्यतम्- परित्यजतम् । अस्माकम्- नः । ऋषीणाम्- सूक्ष्मदर्शिनाम् ।

गोपीथे- रसानुभूतौ । नः- अस्मान् । उरुष्यतम्- रक्षतम् ॥६॥